

Krachtig verbond tussen universiteit en Indonesië

Anika van de Wijngaard

Jakarta/Leiden * In Jakarta wordt vandaag een symposium gehouden over de plannen van de Universiteit Leiden in Indonesië. De universiteit heeft van oudsher een speciale band met land in Zuidoost Azië, die terugreikt naar de tijd dat Indonesië nog Nederlands-Indië was. Aan die gedeelde historie worden steeds opnieuw hoofdstukken toegevoegd. De grootste onderzoeksbibliotheek over Indonesië staat sinds het najaar in Leiden. De verzameling is een samenvoeging van de collecties van de Leidse Universiteitsbibliotheek (UB), het KITLV (Koninklijke Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde) en het Amsterdamse Tropeninstituut. Behalve dat de Universiteit Leiden een belangrijk centrum voor wetenschappelijke onderzoek naar Indonesië is, wil de universiteit komende jaren ook de samenwerking met het land versterken. De plannen van de universiteit worden vandaag gepresenteerd in Jakarta.

De Universiteit Leiden staat bekend in de academische wereld om de specialisatie in talen en culturen van niet-westerse landen, waaronder die van Indonesië. Studenten kunnen hiervoor terecht bij Southeast Asian Studies, waar verschillende letterenstudies over landen in dit gebied zijn samengebracht. Maar ook bij andere faculteiten zoals archeologie, rechtsgeleerdheid en geneeskunde zijn studenten en onderzoekers bezig met Indonesië of zijn ze verbonden met het land vanwege het veldwerk dat ze ter plekke uitvoeren.

Behalve de academische opleidingen, is in Leiden ook het wetenschappelijk onderzoeksinstituut KITLV gevestigd dat onderzoek naar Zuidoost-Azië - in het bijzonder Indonesië - en de 'Nederlandse' Cariben ondersteunt en wil bevorderen. Het KITLV en de Faculteit Geesteswetenschappen, waar Indo-

Na een forse verbouwing komt in de UB de Asian Library.

LO 20/01/15

PUBLICITEITSIMPRESSIE

nesisch wordt gedoceerd, liggen naast elkaar. De UB, waar op dit moment wordt gebouwd aan de gloednieuwe Asian Library, is ook vlakbij. Deze Asian Library gaat in 2017 open. Hier wordt dan de gigantische onderzoeksbibliotheek over Indonesië ondergebracht als ook literatuur over andere Aziatische landen.

Verleden

De sterke band tussen de Universiteit Leiden en Indonesië vindt zijn oorsprong in de negentiende eeuw. In 1864 werd in Leiden de rijksinstelling voor Indische taal, land en volkenkunde opgezet, bedoeld voor bestuurlijke ambtenaren in Nederlands-Indië (een dergelijke opleiding bestond al in Delft). Toen deze rijksinstelling in 1877 werd opgeheven, ontwikkelde de universiteit zich tot het centrum voor de wetenschappelijke bestudering van Nederlands-Indië: er kwamen drie leerstoelen bij de letterenfaculteit

Asian Library

Op de tweede verdieping van de UB aan de Witte Singel komt de nieuwe Asian Library waarin alle Azië-collecties van de Universiteit Leiden en het KITLV worden ondergebracht. Ook wordt er een groot depot opgezet in het Van Steenisgebouw aan de Einsteinweg, waar de faculteit archeologie is gehuisvest. 37 kilometer aan bronnenmateriaal over Azië wordt hier ondergebracht. De architecten van de Asian Library willen een stedelijke huiskamer creëren met loungeplekken waar studenten en onderzoekers zich thuis voelen en elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast komen er ook werkplekken waar mensen in stilte kunnen studeren.

en 1 bij de juridische faculteit. Behalve de mogelijkheid om taal-, letteren en volkenkunde van de Oost-Indische archipel te bestuderen, werd er ook bij de faculteit rechten onderwezen in het Mohammedaans recht, volksinstellingen en gebruiken in Nederlands-Indië, en koloniaal staatsrecht.

Die aandacht voor Indonesië is gebleven en het land is tot op heden een belangrijk speerpunt van de universiteit. Zo belangrijk zelfs dat de Universiteit Leiden nu een vertegenwoordiger - een soort ambassadeur - aanstelt in de Indonesische hoofdstad. Tijdens het symposium in Jakarta wordt de nieuwe vertegenwoordiger van de universiteit, Matrik Bellen, voorgesteld.

Bellen heeft een dubbele functie, want hij wordt ook directeur van het onderzoeksinstituut KITLV Jakarta. „Ik ben het aanspreekpunt en ondersteun academische activiteiten die de Universiteit Leiden in Indonesië wil uitvoeren, maar tegelijkertijd geef ik ook Indonesische studenten en onderzoekers informatie over studeren in Leiden of samenwerking op onderzoeksvlak,” legt Bellen uit. Het KITLV Jakarta en KITLV Leiden hoorden voorheen bij

elkaar, maar dat is vanaf dit jaar niet meer zo doordat de universiteit de Indonesische tak overneemt. De naam 'KITLV Jakarta' blijft behouden.

Uitwisseling

Het afgelopen jaar studeerden circa 65 Indonesische bachelor- en masterstudenten aan de universiteit en waren er 60 promovendi. Dit jaar verwelkomt Leiden acht nieuwe bachelor- en 24 masterstudenten. Hoewel de universiteit in de toekomst graag meer internationale studenten wil aantrekken, onder wie uit Indonesië, ligt de nadruk vooral op onderzoekssamenwerking met Indonesië volgens Bellen: „Het doel is niet om hier de collegebanken te vullen met Indonesische studenten, maar om goede onderzoekers aan te trekken. We kijken met name naar mogelijkheden voor meer samenwerking.” Zowel vanuit de universiteit als vanuit Indonesië groeit hiervoor de interesse, zegt Bellen: „Vanuit Indonesië zie je ook de wens om de onderzoekscapaciteiten te vergroten. Het land heeft een opkomende economie en daardoor kan ook meer worden geïnvesteerd in academisch onderzoek.”

Op tekenden de universiteiten van Leiden en Gadjah Mada een overeenkomst over een gezamenlijk onderzoeksprogramma.

PUBLICITEITSFOTO